

MVCRX08Q30LP
prvotní identifikátor

odbor bezpečnostní politiky
Nad Štolou 3
17034 Praha 7

č.j.: MV-116095-9/OBP-2025

Praha 1. září 2025

Počet listů: 4

Stanovisko k formě úředních záznamů o podání vysvětlení pořizovaných Policií ČR
(podpis osoby podávající vysvětlení)

Ministerstvo vnitra bylo Policejním prezídiem ČR požádáno o stanovisko k formě úředních záznamů o podání vysvětlení dle § 61 zákona o Policii ČR, zejména jsou-li pořizovány v rámci šetření přestupků. Otázkou je, zda je nutné úřední záznam o podaném vysvětlení opatřovat vždy i podpisem osoby, která vysvětlení podala, nebo je přípustný (a rovnocenný) i úřední záznam, který je autorizován pouze policistou.

Pokud není trváno na podpisu osoby podávající vysvětlení coby povinné náležitosti, je možno vyslechnout takovou osobu i v „terénu“, a úřední záznam (např. na základě nahrávky) zpracovat až později, bez nutnosti předvolávat ještě osobu na služebnu (tedy fakticky ji žádat o vysvětlení podruhé). Podobně by nebylo nezbytné zpracovávat administrativně náročnější verzi úředního záznamu např. v situaci, kdy je předem zřejmé, že oslovená osoba nemá k věci žádné relevantní informace.

Některé správní orgány projednávající přestupky podpis osoby podávající vysvětlení přesto požadují, např. pro jimi dovozovanou vyšší vypovídací hodnotu takového záznamu v pozdějším postupu (pro účely vydání příkazu nebo např. v rámci porovnávání výpovědi svědků a obviněného s dříve podaným vysvětlením).

Účelem stanoviska je objasnit, co je skutečně povinností Policie ČR, aniž by ale byla oslabena důkazní hodnota a využitelnost jí pořízených podkladů. Pro tyto účely konzultoval zdejší odbor znění stanoviska i s odborem legislativy a koordinace předpisů a odborem všeobecné správy Ministerstva vnitra, jakož i s oddělením správního řízení v silničním provozu odboru agend řídičů Ministerstva dopravy.

Zákon o odpovědnost za přestupky a řízení o nich v § 73 obecně stanovuje náležitosti oznámení o přestupku. Ve zvláštních případech dle § 74 poté stanovuje, že „O zjištěných skutečnostech sepíše orgán policie úřední záznam, který přiloží k oznámení.“ Zákon nestanovuje náležitosti takového záznamu, jde primárně o záznam

policisty o zjištěných skutečnostech. K záznamům o podání vysvětlení se ustanovení nevyjadřuje vůbec.

Zákon o Policii ČR v § 61 v souvislosti s institutem podání vysvětlení hovoří o tom, že policie může požadovat potřebné vysvětlení a v případě potřeby vyzvat k dostavení se za účelem sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení; dostaví-li se osoba na základě výzvy, má policie povinnost úřední záznam sepsat. Z ustanovení § 109 odst. 1 tohoto zákona dále vyplývá, že úřední záznam musí obsahovat uvedení času, důvodu, průběhu a okolností úkonu. Podpis osoby, která vysvětlení podává, však není stanoven jako povinná náležitost úředního záznamu o podání vysvětlení.

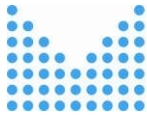
Z konstrukce a formulací § 61 je zřejmé, že vysvětlení může být podáno i v terénu. Výzva k dostavení se za účelem sepsání úředního záznamu je podmíněna tím, že je to potřebné. Pokud je výzva učiněna a osoba se dostaví, je sepsání úředního záznamu povinné. Zákon (viz zmíněný § 109 odst. 1) podpis osoby podávající vysvětlení nevyžaduje. Byť v případě osobního podání vysvětlení na služebně bude zřejmě převažovat a v případě zjišťování relevantních informací důležitých pro postup dalších orgánů jej lze i doporučit.

Oprávnění požadovat vysvětlení je zakotveno i v § 11 zákona o obecní policii, zákon však opět nestanovuje konkrétní náležitosti zápisu o podání vysvětlení.

Institut podání vysvětlení, coby úkonu před zahájením řízení, zná i správní řád, konkrétně § 137. Krom povinnosti každého podat vysvětlení stanovuje, že o podání vysvětlení se pořizuje záznam, který obsahuje údaje umožňující identifikaci osoby, která skutečnost sděluje, uvedené v § 18 odst. 2 správního řádu, vylíčení předmětných skutečností, datum, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. Povinnou náležitostí záznamu o podání vysvětlení není podpis osoby, která vysvětlení podala.

Zde srovnej též Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. 7. vydání. C.H.Beck, Praha 2023, s. 853: „*Zatímco protokol podepisují vedle oprávněné úřední osoby, popřípadě osoby, která byla sepsáním protokolu pověřena, též všechny osoby, které se jednání nebo provedení úkonu zúčastnily, a proti obsahu protokolu lze podat námitky, které se v protokolu zaznamenají (§ 18 odst. 3), záznam podepisuje pouze oprávněná úřední osoba a námitky proti jeho obsahu správní řád nepřipouští.*“ Obdobně viz Kopecký, M., Staša, J.: Správní řád. Komentář. Wolters Kluwer, Praha 2022 (§ 137).

Ve všech uvedených případech se jedná o shodný institut, byť úprava míří na jiné okruhy orgánů veřejné moci dle různých předpisů, resp. v rámci různých postupů. A shodně není zákonem kladen požadavek na podpis osoby, s níž (nebo o níž) byl záznam pořizen. Úřední záznam tak má primárně povahu záznamu (zápisu) příslušné oprávněné úřední osoby, zachycujícího informace potřebné pro další postup. Nejde o dokument typu protokolu pořizovaného po zahájení řízení, který již může sloužit jako důkazní prostředek a u kterého je vyžadován podpis všech zúčastněných osob

(použitelnost úředního záznamu jako důkazu explicitně vylučuje § 137 odst. 4 správního řádu, a jde-li o úřední záznamy policie, tak zásadně i judikatura správních soudů, viz zejména rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, 1856/2009 Sb. NSS – je vyloučeno nahrazovat úředním záznamem o podání vysvětlení svědecký výslech osoby).

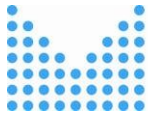
U podkladu, který nemá a nemůže sloužit jako důkaz, ostatně není potřeba trvat na podpisu jiné než oprávněné úřední osoby. Ta autorizuje správnost zapsaných informací, které pak lze využít pro účely zahájení řízení (standardního nebo příkazního). Úřední záznamy lze rovněž využít v samotném přestupkovém řízení jako tzv. jiný podklad pro vydání rozhodnutí (§ 50 odst. 1 správního řádu), a to i pro případné posuzování věrohodnosti později podaných výpovědí pořizovaných po zahájení řízení (viz mj. rozsudek NSS ze dne 22. 9. 2016, č. j. 4 As 152/2016-37). Úřední záznamy jsou přitom nadány presumpcí správnosti, resp. pravdivosti (srov. mj. rozsudek NS ze dne 25. 11. 2020, sp. zn. 30 Cdo 1332/2020).

Nevyžadování podpisu osoby, od níž byly získány informace zachycené v úředním záznamu o podání vysvětlení, na druhé straně neznamena prostor pro nižší kvalitu a informační hodnotu záznamu. Účelem úkonu policie je poskytnout kvalitní podklad pro další postup správního orgánu, nikoliv jen formálně splnit povinnost, bez ohledu na smysl úkonu, resp. potřeby orgánů či postupů, pro které je záznam vyhotovován. Obsahově proto budou úřední záznamy o podání vysvětlení ve stejné informační kvalitě, pouze nemusí vždy zahrnovat i podpis osoby podávající vysvětlení (záviset to bude většinou na okolnostech pořizení).

Policie může přiložit i zvukový či audiovizuální záznam, zachycující ústně podané vysvětlení, na jehož základě byl úřední záznam pořizen. Ten může později sloužit jako doplňující či samostatný podklad pro správní orgán (např. pokud by došlo na spor o to, co bylo v rámci šetření přestupku dříve tvrzeno policií).

Platí tedy, že vedle úředního záznamu o podání vysvětlení, který obsahuje i podpis osoby, která vysvětlení podala (typicky v případě pořizování záznamu důležitých informací na služebně), je přípustný i úřední záznam bez takového podpisu (např. pokud je záznam pořizován až později, po podání vysvětlení mimo služebnu a již bez přítomnosti dotčené osoby). A to proto, že zákon o Policii ČR tento podpis nevyžaduje – stejně jako to nevyžaduje zákon o obecní policii ani správní řád.

Z posledně uvedeného zároveň vyplývá, že po Policii ČR nelze vyžadovat doplňování či „opravy“ úředních záznamů o podání vysvětlení, tím méně doplňování či opakování těchto úkonů, pokud ze zákona požadavek na podpis osoby podávající vysvětlení nevyplývá. Úkolem Policie ČR je dle zákona oznámit či šetřit podezření ze spáchání přestupku a zjištěné informace pro potřeby dalšího postupu ve věci zachytit v úředním záznamu, což zůstává splněno. V případě dalších (souvisejících) podkladů, konkrétně úředních záznamů o podání vysvětlení, stanovuje zákon jejich základní náležitosti, mezi které podpis osoby podávající vysvětlení nepatří – není povinný (ale součástí záznamu být může). Opatření úředního záznamu podpisem tak bude záviset

na konkrétních okolnostech pořizování záznamu, zejména okolnostech podání vysvětlení, významu věci a účelu, pro který je záznam pořizován.

Závěr:

Povinnou náležitostí úředního záznamu policie o podání vysvětlení dle § 61 odst. 1 zákona o Policii České republiky není podpis osoby, která vysvětlení podala.

Mgr. Radek Šubrt
ředitel